

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Redactie: L. A. Bakker
Drs G. L. Groeneveld
Drs H. Haverkamp
en Drs P. F. R. Stol

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Rijksaccountantsdienst

Bouwman, Mr. R. — Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van den Rijks-accountantsdienst geeft Schr. een korte schets van het ontstaan en de ontwikkeling van dezen dienst.

A II 2 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfs huishoudkunde 1941*

Ein Jahrzehnt Wirtschaftsprüfung

Ter gelegenheid van het feit, dat 10 jaar geleden n.l. 1 October 1931 in Duitschland de „Aktienrechtsverordnung“ (met voorschriften betreffende de jaarstukken en een verplicht boekenonderzoek) van kracht werd, verscheen in het Octobernummer van „der Wirtschaftstreuhänder“ een serie korte artikelen gewijd aan de verschillende functies van en het onderzoek door den „Wirtschaftsprüfer“.

A II 2 *Der Wirtschaftstreuhänder Oct. 1941*

Das Revisionsbedürfnis der Klein- und Mittelbetriebe

Röszie, K. — De oorzaken van het toegenomen gebruik van accountants bij klein- en middelbedrijven zijn te vinden in de toeneming van bedrijfseconomische bemoeiingen voor de leiders dezer bedrijven, problemen op het gebied van administratie, belastingen, verkoop, staatsbemoeiing met het bedrijfsleven, rechtskwesties enz. De kleine ondernemer voelt zich meer gerust als een onpartijdig deskundige naast hem zijn zaken beoordeelt. De positie van den accountant is dan ook veelal van meer direct persoonlijken aard.

A II 2 *Der Wirtschaftstreuhänder Juli 1941*

III. LEER VAN DE INRICHTING

Een betaalwagen

Nederpelt, K. — Voor het uitreiken van de loonzakjes wordt een betaalwagen gebruikt. De betaling van 450 personen op vier etages vordert $2\frac{1}{2}$ uur.

A III 3 *Mededeelingen van het Nederlandsch Instituut voor Efficiency, enz. Dec. 1941*

Administratieve en mechanische hulpmiddelen

Beschrijving van twee Mercedes Addelektra modellen, alsmede een algemeene machine-analyse van de hectografie. Het nummer besluit met de Transorma bundelsluit-machine.

A III 3 *De Kantoormachinegids Jan. 1942*

Kontenrahmen, Rahmenkontenplan und Kostenplan

Birkenkamp, F. — Schr. bepleit op grond van de verscheidenheid der in Duitschland gebruikte terminologie meer uniformiteit en geeft zelf een proeve van meer nauwkeurige begripsbepalingen.

A III 3 *Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung Sept./Oct. 1941*

Vereinfachung der Lohnabrechnung

Eggemann, H. — De huidige loonafrekening is uiterst ingewikkeld en tijdrovend doordat naast de dikwijls omvangrijke bepaling van het brutoloon de vele aftrekbedragen en de invulling van loonlijsten e.d.g. veel werk vereischen. Ter vereenvoudiging hiervan zou men kunnen overgaan tot maandelijksche loonafrekeningen met wkelijksche voorschotten, hoewel hieraan weer andere bezwaren zijn verbonden. Een betere oplossing zou zijn een vereenvoudiging in de berekening der af te trekken bedragen b.v. door een éénmalige aftrek voor de gezamenlijke sociale lasten. Hiertoe is evenwel medewerking van de overheid vereischt.

A III 3

Der Wirtschaftstreuhandër December 1941

Theorie en praktijk van de doorschrijfmethode

Starreveld, R. W. en Drs. E. Katan — Na een korte inleiding over de doorschrijfmethode als zoodanig volgt een diepgaand onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden daarvan. Speciale aandacht wordt besteed aan het belangrijkste gebied der toepassingen, n.l. de boekhouding. Een bespreking van de voor- en nadeelen der doorschrijfmethode besluit dit artikel.

A III 3

Organisatie en Efficiency Jan. 1942

De contra-administratie van den gemeente-ontvanger

Koudip, J. — Schr. bepleit het houden van een contra-administratie ter secretarie, uit een oogpunt van interne controle.

A III 4

Gemeentebedrijf en administratie 20 Nov. 1941

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN

Problemen der bedrijfseconomie

Schmidt-Degener, dr. mr. H. — Schr. tracht aan de hand van Natorp, het economische in zijn verhouding tot recht en ethica te bepalen met mogelijkheid, substantie en qualiteit en geeft dan een diepere bezinning over het verschil tusschen theorie en praxis. Een resumé volgt in den vorm van een vergelijking met de methode van Adam Smith.

B a I

Maandblad voor sociaal-economische wetenschappen Januari 1942

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Fiscale balansen

Stridiron, dr J. G. — De fiscale balansen kunnen een groote beteekenis voor de statistiek verkrijgen, indien een daaruit bewerkte statistiek zou worden gepubliceerd. Ook de publicatie van de fiscale balansen zelve, die naar schr.'s meening in het algemeen beter bij de boekhouding zullen aansluiten dan de commercieele balansen, wordt door schr. bepleit.

B a III 3

Dc Zakenwereld 20 Dec. 1941

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Die innerbetrieblich Leistungsverrechnung in der Kostenarten- und Kostenstellenrechnung

Schneider, E. — Schr. behandelt de problemen bij de interne verrekening van diensten tusschen hulp- en hoofdafdeelingen.

B a IV 2a

Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung Sept./Oct. 1941

Kostprijsberekening van de bedrijfsauto's van den Haagschen Reinigingsdienst

Kruuk, F. — Schr. geeft een uiteenzetting van opzet, administratie en uitkomsten van bovengenoemde kostprijsberekening.

B a IV 2a

Financieel Overheidsbeheer 1 Jan. 1942

Die durchführung von Preisprüfungen in betriebe der Fertigungsindustrie

Hortmann, K. A. — Schr. behandelt het prijsonderzoek in het algemeen en meer speciaal in verband met de richtlijnen, geldend voor openbare opdrachten (de z.g. L.S.Ö. van 15 Nov. 1938). Behalve de grondslagen en voorbereiding wordt vooral ook de uitwerking van het onderzoek meer uitvoerig besproken.

B a IV 9

Der Wirtschaftstreuhandler Aug. 1941

Das betriebsnotwendige Kapital

Minz, W. — De prijsbeheersingswetgeving maakt thans voor iedere onderneming de bepaling van het in den zin der betreffende besluiten „betriebsnotwendige” kapitaal tot een vraagstuk van de eerste orde. Als vermogensbestanddeelen worden hierbij slechts in aanmerking genomen die, welke doorlopend de bedrijfsdoeleinden dienen. Besproken worden de grondslagen voor de waardebeoordeling.

B a IV 9

Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung Juli/Aug. 1941

Der Übergewinn nach par. 22 K.W.V.O. in Industrie und Handel

Hortmann, K. A. — Behandelt de vaststelling van de overwinst in den zin der Kriegswirtschaftsverordnung.

B a IV 9

Der Wirtschaftstreuhandler November 1941

De invloed van prijsregeling en rantsoeneering op de rentabiliteit van den détailhandel

Muiswinkel, Dr. F. L. van — In dit artikel bespreekt schr. in de eerste plaats de richtlijnen, waaraan de détaillist zich bij het vaststellen van zijn verkoopprijzen dient te houden; deze richtlijnen wijken af al naar gelang het „oude” of „nieuwe” artikelen betreft. Daarna gaat schr. in het kort na den invloed van de vastgestelde richtlijnen op de bruto-winstmarge, om vervolgens de wijzigingen in de netto-winstmarge te bespreken als gevolg van de prijsregeling en de rantsoeneering. Aangezien de huidige prijsregeling geen rekening houdt met de bedrijfskosten van den individueelen détaillist, komt de netto-winstmarge op een zeer wankel basis te staan. In aansluiting hierop constateert schr. een stijging der bedrijfskosten en een algemeene daling van de netto-winstmarge. Vervolgens wijst schr. op den invloed van prijsregeling en rantsoeneering op de samenstelling van den omzet en de afnemende belangstelling voor kwaliteit bij de détaillist. Daarna bekijkt schr. de huidige rentabiliteit van den détailhandel, welke zich tengevolge van de daling der omzetten ongunstig ontwikkelt en gaat tenslotte na, welke maatregelen kunnen worden getroffen om dit tegen te gaan.

B a IV 9

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfsuishoudkunde October 1941

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Organisatienummer

Dit nummer bevat bijdragen van M. F. J. Cool, waarom ordening van het bedrijfsleven, P. A. Blaisse, Eenige aantekeningen over het georganiseerde bedrijfsleven, A. Hollenberg, De bedrijfsorganisatie in Nederland en Duitsland, H. W. Lambers, De samenhang van organisatievormen en prijsvorming, C. L. Patijn, Bij het einde van de Ondernemersovereenkomstenwet 1935, H. van Manen, De organisatie van het verzekeringsbedrijf, W. F. Lichtenauer, Geleide economie in en voor Rotterdam.

B a VI 3

Economisch-Statistische Berichten 7 Januari 1942

Aantekeningen bij het liquidatiebesluit

Berkum, Prof. dr. P. P. van — Schr. geeft enkele inleidende opmerkingen, waarna hij overgaat tot een summier behandeling van vier typen van belangen bij de liquidatie, n.l. die van fiscus, onderneming, crediteuren en aandeelhouders. Uit-

voriger staat schr. stil bij de grondslagen van de waardeering, waaruit hij de regeling van de belangen van „dissidente” aandeelhouders moet worden gekozen.

B a VI 14

Economie Nov./Dec. 1941

Das Revisionsbedürfnis der Klein- und Mittelbetriebe

Röszle, K. — De oorzaken van het toegenomen gebruik van accountants bij klein- en middelbedrijven zijn te vinden in de toeneming van bedrijfseconomische bemoeiingen voor de leiders dezer bedrijven, problemen op het gebied van administratie, belastingen, verkoop, staatsbemoeiing met het bedrijfsleven, rechtskwesties enz. De kleine ondernemer voelt zich meer gerust als een onpartijdig deskundige naast hem zijn zaken beoordeelt. De positie van den accountant is dan ook veelal van meer direct persoonlijk aard.

B a VI 17

Der Wirtschaftstreuhandär Juli 1941

Planning der propaganda en salespromotion

Mertens, L. — Een juiste planning van de propaganda- en salespromotion-activiteit eischt een duidelijk overzicht van tal van soms op gecompliceerde wijze in elkaar grijpende maatregelen. Een afdoende oplossing van dit probleem is te bereiken door een eenvoudige planningstaat, waarop de te nemen maatregelen en de voorbereidingen hiertoe volgens de methode van de „Gantt-charts” worden aangegeven. Het gevarieerd gebruik, dat van dergelijke eenvoudige planningstaat gemaakt kan worden, wordt met behulp van enkele praktische voorbeelden aangetoond.

B a VI 19

Organisatie en Efficiency Jan. 1942

Bedrijfsoptimum en rentabiliteitsoptimum

Thierry, Dr. H. — Schr. gaat enkele opvattingen na, die omtrent bovenstaande begrippen in de literatuur worden gehuldigd.

B a VI 5

Maandblad voor het Boekhouden December 1941

De positie van den grossier in koloniale waren

Tobi, dr. E. J. — Jaren geleden waarschuwde schr. voor de positie van den grossier, die er inderdaad sedertdien niet op vooruitgegaan is. Aan een Zwitsersch proefschrift meent schr. te kunnen ontleenen, dat de positie van den grossier aldaar nog meer achteruitgegaan is dan in Nederland. Bij het handhaven van het grossiersbedrijf zal het vrijwillig filiaalbedrijf een rol kunnen spelen.

B a VI 9

De Naamlooze Vennootschap Dec. 1941

Het efficiency-peil van den „Technischen Dienst” der N. V. Philips

Wackwitz, ir. J. D. — Schr. beschrijft het karakter der „technische bedrijven” der N.V. Philips, de elementen der gevolgde werkmethode, de opleiding van tijd-studiepersoneel, de opstelling der tijdnormen en de beoordeeling der werkmethoden, de verloonings-techniek, de bedrijfscontrole-middelen, en geeft nog enkele opmerkingen over revisieprogramma, stopwerk, liften, resultatenberekening, rentabiliteitsgrens, functie-diagram en literatuur.

B a VI 13

Mededeelingen van het Nederlandsch Instituut voor Efficiency enz. Dec. 1941

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Opleiding van tijdwaarnemers

Gideonse, Ir. A. — Door tijdmeting voor de onderdeelen van een werk, welke deelen bij een doorgevoerde arbeidsanalyse als afzonderlijke arbeidstaken naar voren treden, kan men tot grondslagen voor het bepalen van tarieftijden komen. Deze methode waarborgt nauwkeurigheid. Het meten der tijden volgens een beproefde methode vereischt scholing van den tijdwaarnemer. De eischen aan deze opleiding te stellen, worden in dit artikel behandeld.

B a VII 5

Organisatie en Efficiency Jan. 1942

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

VI. HANDEL

De invloed van prijsregeling en rantsoeneering op de rentabiliteit van den détailhandel

Muiswinkel, Dr. F. L. van — In dit artikel bespreekt schr. in de eerste plaats de richtlijnen, waaraan de detaillist zich bij het vaststellen van zijn verkoopprijzen dient te houden; deze richtlijnen wijken af al naar gelang het „oude” of „nieuwe” artikelen betreft. Daarna gaat schr. in het kort na den invloed van de vastgestelde richtlijnen op de bruto-winstmarge, om vervolgens de wijzigingen in de netto-winstmarge te bespreken als gevolg van de prijsregeling en de rantsoeneering. Aangezien de huidige prijsregeling geen rekening houdt met de bedrijfskosten van den individueelen detaillist, komt de netto-winstmarge op een zeer wankel basis te staan. In aansluiting hierop constateert schr. een stijging der bedrijfskosten en een algemeene daling van de netto-winstmarge. Vervolgens wijst schr. op den invloed van prijsregeling en rantsoeneering op de samenstelling van den omzet en de afnemende belangstelling voor kwaliteit bij de detaillist. Daarna bekijkt schr. de huidige rentabiliteit van den détailhandel, welke zich tengevolge van de daling der omzetten ongunstig ontwikkelt en gaat tenslotte na, welke maatregelen kunnen worden getroffen om dit tegen te gaan.

B b VI 4

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde October 1941

X. FINANCIERINGSINSTELLINGEN

Wettelijke regeling van het particulier bankbedrijf in Frankrijk

Wynholds, Dr. H. W. J. — Schr. bespreekt de wetten van 13 en 14 Juni 1941, welke een reeks voorschriften geven voor het particulier bankbedrijf in Frankrijk. Krachtens deze wetten worden drie organen in het leven geroepen, te weten een organisatie-commissie, een vereniging voor banken en een contrôle-commissie. De Vereniging voor banken is een organisatie, die alle banken in den zin der bankwet zal omvatten. Zij is belast met de bestudeering van vraagstukken, die met de uitoefening van het bankberoep samenhangen. De organisatie-commissie is meer belast met de leiding der bankbedrijven. Zij kan voorschriften geven met betrekking tot rente- en andere tarieven, liquiditeit, fusies, enz. De contrôle-commissie dient de naleving van de wet en uitvoeringsbesluiten en de door de organisatie-commissie uitgevaardigde maatregelen te controleren. Met name dient zij de ingezonden balansen en andere gegevens kritisch te bekijken en eventueel te controleren. De wetten geven, zoals uit het bovenstaande blijkt, slechts de hoofdlijnen aan. Veel zal voor de nieuwe organisatie afhangen van de door de organisatie-commissie te nemen maatregelen.

B b X 1

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde October 1941

BOEKEN-REPERTORIUM

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Daeves, Karl, und August Beckel, Auswertung von Betriebszahlen durch Groszzahl-Forschung. Eine Methodik zur Vermeidung von Ausschuszware und zur Verbesserung der Qualität. Berlin, 1942.

Krasensky, Hans, Bildstatistische Bilanzen. Wien, 1941.

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Dichgans, Hans, Die Preisbildung in der Eisenwirtschaft. Düsseldorf, 1941.

Held, C, Abschreibungen und Rückstellungen. Frankfurt/M., 1941.